

OBNOVIMO

BIOLOGIJA je nauka o životu.

BIOLOGIJU dijelimo na: ekologiju, botaniku, mikrobiologiju, zoologiju i antropologiju.

OSOBINE živih bića su:

- Izgrađeni su od ćelija
- Koriste energiju
- Prilagođena su okruženju u kome žive
- Razmnožavaju se
- Mijenjaju se (rađaju se, rastu, stare i umiru)

ĆELIJA je osnovna jedinica građe i funkcije svih živih bića.

OSNOVNI DJELOVI ĆELIJE su ćelijska membrana, citoplazma sa organelama i jedro.

BILJNA I ŽIVOTINJSKA ćelija se razlikuju po tome što biljna ćelija ima ćelijski zid, vakuolu i hloroplasti, a životinjska ima centriolu.

HLOROPLASTI su biljne organele koje sadrže zeleni pigment – hlorofil, koji ima sposobnost da upija sunčevu energiju i proizvodi hranu.

PORIJEKLO I KLASIFIKACIJA ŽIVOTINJA

ŽIVOT NA ZEMLJI je nastao prije **3,8 milijardi godina**.

PRVI ORGANIZMI su nastali u praokeanu i bili su heterotrofi, jednostavne prokariotske građe.

HETEROTROFI su organizmi koji koriste gotove hranljive materije.

PROKARIOTI su organizmi kod čijih ćelija je jedro rasuto po citoplazmi.

EVOLUCIJA je proces razvoja živih bića koji traje i danas.

Životinje koje su izumrle su – dinosaurusi, mamuti, ptica dodo

FOSILI su okamenjeni ostaci i otisci organizama koji su nekad živjeli na Zemlji.

SISTEMATIKA je nauka koja se bavi svrstavanjem živih bića u sistematske kategorije uzimajući u obzir njihovu sličnost, srodnost i evolutivni put.

SISTEMATSKE KATEGORIJE su: **vrsta – rod – familija – red – klasa – razdio – carstvo**.

BINOMNA NOMENKLATURA je poseban sistem imenovanja vrsta koji je razvio Karl Line.

PRAVILO binomne nomenklature je da svaka vrsta ima jedinstveno ime koje se sastoji od dvije riječi – prva označava rod a druga opisuje vrstu.

Sve organizme svrstavamo u **5 CARSTAVA**:

- Monere ili prokarioti (bakterije)
- Protisti (bičari i alge)
- Gljive
- Biljke
- Životinje

ŽIVOTINJE se dijele u dvije velike grupe – **KIČMENJACI** i **BESKIČMENJACI**.

KIČMENJACI imaju skelet (kičmu) – ribe, ptice, konj, lav, čovjek

BESKIČMENJACI nemaju skelet – meduza, puž, glista, pčela.